

Kopia till

Länsstyrelsen i Dalarnas län

Dalfors bygdegårdsförening
c/o Karin Wennermark

Överklagande av Länsstyrelsen i Dalarnas läns beslut om hastighetsbegränsning

Transportstyrelsens beslut

Transportstyrelsen avslår överklagandet.

Redogörelse för ärendet

Överklagandet

Dalfors bygdegårdsförening (föreningen) har genom Karin Wennermark överklagat Länsstyrelsen i Dalarnas läns beslut den 22 november 2024 i ärende med diarienummer 4135-2024 (bilaga) om att avslå föreningens begäran om begränsning av den högsta tillåtna hastigheten till 50 kilometer i timmen på del av väg 296/301 genom Dalfors i Rättviks kommun.

Grunder

Till stöd för överklagandet har föreningen bland annat anfört att av de lagrum som länsstyrelsen hänvisar till finns inget som hindrar dem från att bifalla föreningens önskemål. Säkerheten för oskyddade trafikanter ska vägas mot fordonstrafikens behov av att komma fram snabbt till sina destinationer. Föreningen anför att argumenten är motsägelsefulla eftersom det finns fem 50-sträckor genom andra byar i närheten. Föreningen vill framhålla att en platsspecifik omständighet i Dalfors är att det finns en lanthandel/café på sträckan där det är extra mycket liv och rörelse. Den vill även framföra att en begränsning av den högsta tillåtna hastigheten inte bara skulle påverka genomsnittshastigheten utan även öka uppmärksamheten på att här måste man sakta in. Föreningen anser att detta är en rimlig begäran då den förstått att det är svårt att komma längre i frågor angående belysning, fartkameror, farthinder och gång- och cykelväg med Trafikverket.

Skäl för beslutet

Tillämpliga bestämmelser

Utom tätbebyggt område får fordon inte föras med högre hastighet än 70 kilometer i timmen (bashastighet), enligt 3 kap. 17 § tredje stycket trafikförordningen (1998:1276). Enligt fjärde stycket får Trafikverket tidigare Vägverket meddela föreskrifter om att den högsta tillåtna hastigheten på en väg ska vara 80, 90, 100 eller 110 kilometer i timmen. Vägverket har den 9 november 2009 meddelat Vägverkets föreskrifter (VVFS 2009:499) om hastighetsbegränsning på väg 296 i Dalarnas län. Enligt föreskrifterna ska den högsta tillåtna hastigheten vara 80 kilometer i timmen på aktuell sträcka.

Särskilda trafikregler om begränsning till lägre hastighet än som följer av föreskrifter som meddelats med stöd av 3 kap. 17 § fjärde stycket får meddelas genom lokala trafikföreskrifter om det är motiverat med hänsyn till trafiksäkerheten, framkomligheten eller miljön, se 10 kap. 1 § andra stycket 15.

Av 3 kap. 14 § trafikförordningen framgår att ett fordon's hastighet ska anpassas till vad trafiksäkerheten kräver. Hänsyn ska tas till väg-, terräng-, väderleks- och siktförhållandena, fordonets skick och belastning samt trafikförhållandena i övrigt. Hastigheten får aldrig vara högre än att föraren behåller kontrollen över fordonet och kan stanna det på den del av den framförvarande vägen eller terrängen som han eller hon kan överblicka och framför varje hinder som går att förutse. Enligt 3 kap. 15 § ska en förare hålla en med hänsyn till omständigheterna tillräckligt låg hastighet bland annat där korsande fordonstrafik kan förekomma, vid backkrön och andra ställen där sikten är skymd, vid möte med andra fordon på smala vägar samt när fordonet närmar sig barn som uppehåller sig på eller bredvid vägen.

Transportstyrelsens bedömning

Lokala trafikföreskrifter enligt 10 kap. 1 § trafikförordningen ska, enligt förordningen (2007:231) om elektroniskt kungörande av vissa trafikföreskrifter, kungöras på en särskild webbplats (Svensk trafikföreskriftssamling, STFS) som är tillgänglig för alla. Efter sökning i STFS har Transportstyrelsen inte kunnat hitta några föreskrifter som begränsar den högsta tillåtna hastigheten till 60 kilometer i timmen på den aktuella sträckan på väg 296/301, Rättviks kommun.

Sträckan har tidigare reglerats av Länsstyrelsen i Dalarnas läns lokala trafikföreskrifter 20TFS 2014:77. Av föreskrifterna framgår att på sträckan, fick fordon föras i högst 60 kilometer i timmen. Vidare framgår att den 17 augusti 2018 meddelade länsstyrelsen ändringsföreskriften 20TFS 2018:48. Av ändringsföreskriften framgår att sträckan där fordon

fick föras i högst 60 kilometer i timmen förlängdes. Den 2 december 2024 meddelade Länsstyrelsen i Dalarnas län de lokala trafikföreskrifterna 20TFS 2024:174 som upphävde de två ovannämnda lokala trafikföreskrifterna. Av detta följer att det på aktuell sträcka på väg 296/301 råder en hastighetsbegränsning om 80 kilometer i timmen enligt Vägverkets föreskrifter (VVFS 2009:499). Detta trots att utmärkningen enligt Transportstyrelsens mening förefaller vara 60 kilometer i timmen på denna sträcka.

Inom ramen för högsta tillåtna hastighet åligger det föraren av ett fordon att med hänsyn till rådande förhållanden anpassa hastigheten till vad trafiksäkerheten kräver. En sådan anpassning på grund av exempelvis vägens utformning, utfarter samt andra trafikanter på eller vid vägen, ska ske oberoende av vilken hastighet som är den högsta tillåtna på platsen. Om det finns anledning att anta att en rimlig hastighetsanpassning inte sker på grund av att förhållandena är dolda eller kan missbedömas, kan det finnas anledning att genom lokala trafikföreskrifter begränsa den högsta tillåtna hastigheten.

Det förhållandet att det finns fordonsförare som inte följer kravet att anpassa sin hastighet efter rådande förhållanden på platsen är ett allvarligt trafiksäkerhetsproblem men dock i sig ingen grund för en begränsning av den högsta tillåtna hastigheten. Det är viktigt att en hastighetsbegränsning uppfattas som motiverad och därmed respekteras av förare. En högsta tillåten hastighet som upplevs för låg riskerar att efterlevas dåligt och minska respekten för hastighetsbegränsningar i allmänhet.

Vid en samlad bedömning utifrån handlingarna i ärendet finner Transportstyrelsen att förhållandena på den aktuella sträckan, även med avseende på vad föreningen anfört i överklagandet, inte är sådana att tillräckliga skäl finns för en begränsning av den högsta tillåtna hastigheten genom lokala trafikföreskrifter. Överklagandet ska därför avslås.

Överklagande

Detta beslut får inte överklagas enligt 30 § myndighetsförordningen (2007:515).

Beslut i detta ärende har fattats av chefen för sektion Prövning trafikant Charlotte Mattsson. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog verksjuristen Therese Björklund och utredaren Marie-Louise Carlborg, den senare föredragande.

Bilaga

Länsstyrelsens beslut den 22 november 2024.